

одним із яких є метод інтерактивного навчання, ефективність якого була доведена на численних практичних заняттях та у професійній діяльності випускників нашого вишу.

Л.М. Близнюк

СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Термін «дистанційне навчання» говорить сам за себе – це навчання на відстані від навчального закладу. Взагалі в багатьох ця форма навчання більше асоціюється з заочною формою. Але це не зовсім так. Схожа вона тільки загальною, а в цілому має ряд переваг. Повсюдне впровадження сучасних інформаційних технологій у повсякденне життя українських громадян послужило каталізатором для розвитку процесів, пов'язаних з дистанційним навчанням. Інтернет як джерело інформації давно вже став реальністю, а розвиток телекомунікацій, без яких ця форма навчання немислима, йде швидкими темпами. Таким чином, одна з умов реалізації дистанційного навчання, а саме підготовка технічної бази, фактично поступово виконується.

Для успішного рішення цього питання необхідно підготувати відповідну нормативно-правову базу. У цьому напрямку також ведеться інтенсивна робота. Сьогодні ми маємо такий перелік документів:

Закон України «Про Національну програму інформатизації»;

Постанова Верховної Ради України від 06.07.2000 р. № 1851-III «Про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 2000-2002 роки»;

Указ Президента України від 31.07.00 № 928/2000 «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» тощо.

Головним при цьому є наявність і розробка навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів або слухачів курсів. Передбачається використання так званих електронних лекцій, головна перевага яких полягає у використанні електронних носіїв інформації, а це у свою чергу дозволяє подавати її в стиснутому і більш об'ємному вигляді. Лекційний матеріал може бути викладений у вигляді тексту, озвучений і доповнений відеоматеріалами; мова йде про відео-лекції, слайди-лекції, що студент зможе переглянути самостійно в зручний для себе час і в характерному для його темпераменту ритмі; високоякісні комп'ютерні тренінги, різного роду тестуючі і навчальні програми, додатковий ілюстративний матеріал, а також доступ у потрібний час до довідкових даних, словникових термінів. Для дистанційного навчання особливого

значення набуває наявність і, головне, якість електронних підручників, що повинні бути за всіма дисциплінами навчального плану. Робота з електронним підручником дозволяє зробити навчальний процес індивідуальним. Кожен студент сам вибирає послідовність вивчення навчального матеріалу виходячи зі свого інтересу і можливостей.

Такий підхід, в умовах постійно активного техногенного процесу, безумовно, є досить перспективним.

Т.Є. Богданова, В.М. Петрушов

ОМОНІМІЯ ВИЗНАЧЕНЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ДЕФОРМАЦІЙ СВІТОГЛЯДУ

Омонімія в лексикології визначається як явище, за якого різні терміни, предмети, процеси тощо мають однакову назву. Приміром, слово «точка» може означати: 1) маленьку пляму; 2) місце в просторі (точка зустрічі); межу в процесі (точка роси). При побутовому спілкуванні омонімія, спричинена неологізмами, навіть вносить колорит у мову, проте в навчанні, науці й техніці вона стає джерелом конфліктів і зрештою призводить до деформацій наукового світогляду. У контексті цієї доповіді ми робимо акцент на принциповому розрізнюванні двох різновидів омонімії – явної та прихованої (латентної).

Термін «ентропія», що свого часу з'явився в термодинаміці, нині активно функціонує в лексиці біологів, економістів, соціологів, демографів тощо. При цьому відбувається ототожнення термодинамічної ентропії з конфігураційною, статистичною, інформаційною тощо, що спричиняє помилкові висновки та хибні теорії. У цьому випадку спостерігається явна омонімія, уникнення якої можливе за умови використання чіткої термінології.

Явище латентної омонімії розглянемо на прикладі визначення моделі «матеріальна точка» (мт), яке реалізується подвійним чином: 1) мт – тіло, розмірами якого можна знехтувати за умов конкретної фізичної ситуації (мт1); мт – математична точка, яка характеризується масою (мт2). Традиційно вважається, що вказані визначення еквівалентні. Проте уявимо ситуацію: цеглина ковзає з тертям вниз по похилій площині. Якщо цеглина – мт1, то енергія дисипації поглинається лише похилою площиною. Далі, в уявному експерименті, повільно трансформували мт1 в мт2, відзначаємо, що замість шести ступенів свободи мт залишилося лише три. Питання: де поділися обертальні ступені свободи? Як бачимо, уникнути латентної омонімії можна лише на основі прискіпливого аналізу відповідних визначень.